

ת"פ 61213/07/13 - מדינת ישראל נגד פאדי חמאמרה

בית משפט השלום בירושלים

25 מרץ 2018

ת"פ 61213-07-13 מדינת ישראל נ' חמאמרה

בפני כב' השופט יצחק שמעוני

בעניין: מדינת ישראל
באמצעות ענף תביעותמשטרת ישראל
המאשימה
נגד
פאדי חמאמרה
הנאשם
על ידי ב"כ עוה"ד מוחמד חאג' יחיא

גזר דין

כתב האישום

1. הנאשם, תושב ירושלים, יליד 1982, הודה והורשע בעבירות של הסעה שלא כדין לפי סעיף 12א(ג)(1) לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952, והסעת נוסעים מעל המותר, לפי תקנה 84 לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961.

מכתב האישום עולה, כי ביום 8.11.10 בשעה 6:30 בצומת האלה על ציר 375, ברכב מסוג מיצובישי, לוחית זיהוי 34-948-02 הסיע הנאשם ארבעה נוסעים שאין בידם אישור שהייה כדין בישראל. באותן הנסיבות, נהג הנאשם כאשר הוא מסיע נוסעים במספר העולה על המצוין ברישיון הרכב.

הודאתו של הנאשם ניתנה בדיון שהתקיים בפני כב' הנשיא השופט אביטל חן מיום 10.5.15, בו סוכם כי הנאשם יישלח לשירות המבחן לשם הכנת תסקיר בעניינו, וכן יישלח לממונה על עבודות שירות.

תסקיר שירות המבחן

בעניינו של הנאשם הוכנו מספר לא מועט של תסקירים.

2. מתסקיר שירות המבחן מיום 29.10.15 עולה כי הנאשם, נשוי ואב לילד. הנאשם מתגורר עם משפחתו בשכונת בית צפפא שבירושלים, והוא הבן השני מבין שישה אחים.

שירות המבחן מציין בתסקיר את התרשמותו כי משפחת הנאשם, ובראשה אביו, חשים עייפות מאורח חייו של הנאשם המכור לסמים ומתקשים להתמודד עמו ולסייע לו.

עמוד 1

כמו כן, עולה כי הנאשם מנהל מזה שנים אורח חיים שולי ולהערכת השירות, מדובר באדם המכור לסמים מזה שנים רבות, אשר במהלך הזמן, החריפה התמכרותו ופגעה ביכולותיו לתפקד ולקיים אורח חיים נורמטיבי.

בתקופת לימודיו, סיים הנאשם 12 שנות לימוד, ומאז השתלב בעיקר בתחום הבנייה במסגרות שונות.

באשר לפן התעסוקתי, שירות המבחן מצביע על נכונות ומסירות בעבודה, המשתקפים משיחה עם מעסיקו של הנאשם, ממנה עולה כי הנאשם אדם אחראי וכן אשר ניתן לסמוך עליו.

הנאשם מוכר לשירות המבחן משנת 2009, כאשר הופנה במסגרת הליך המעצר, אז התרשם שירות המבחן כי הנאשם במצוקה, ולצד זה בעל כוחות להסתגלות בתנאי מעצרו. הנאשם שלל באותה עת את האפשרות לטיפול, ומשכך עולה כי הנאשם הינו חסר כוחות ומוטיבציה ואינו בשל להשתלב בתהליך טיפולי כלשהו.

לדברי הנאשם, הוא השתתף בטיפול ונגמל משימוש בסמים בכוחות עצמו, כאשר המניע העיקרי לכך היה נישואיו ולידת בנו. הנאשם התבקש למסור בדיקה לשם גילוי שרידי סם, ונתפס כאשר ניסה להחדיר דגימת שתן שהביא עמו, ומכאן התרשמות שירות המבחן בדבר דפוסי התנהגות מניפולטיביים מושרשים שמהווים חלק בלתי נפרד מאורח החיים ההתמכרותי שהנאשם מנהל.

באשר לעבירות נשוא דיון זה, עולה כי הנאשם מצטער על כך שלא בדק בעצמו את אישורי השהייה של הנוסעים עמו ברכב.

לעניין הערכת הסיכון אל מול הסיכוי לשיקום- נישואיו של הנאשם, תפקידו כאב והעובדה שהעבירה האחרונה בגינה נידון בוצעה בשנת 2012, עשויים להוות גורמי סיכוי לשיקום. לצד זה, עולה כי הנאשם אינו ער לחומרת מצבו והתמכרותו, מציג עצמו כאדם מתפקד ואינו בשל להשתלב בטיפול בשלב זה של חייו וכל אלו מהווים גורמי סיכון להישנות ביצוע העבירה.

בנסיבות אלה, המלצת שירות המבחן היא הטלת עונש מוחשי של מאסר קצר שעשוי למנוע הישנות ביצוע עבירות בעתיד.

תסקיר משלים מיום 6.1.16, מלמדנו כי הנאשם מביע צער וחרטה על התנהגותו ומצליח לקבל אחריות ראשונית על קיומה של בעיית התמכרות. הנאשם הביע נכונות להשתלב בטיפול ככל שיידרש, ומסר בדיקות שתן נקיות. על כן, המלצת שירות המבחן היא להמשיך אבחון שיצביע על דרכי הטיפול המתאימות לנאשם.

תסקיר מיום 18.9.16 מתאר כי הנאשם השתלב ביחידה העירונית לטיפול בסמים, שם נערך לו אבחון מקיף. לאחר שנראה היה שהנאשם הקפיד וגילה רצינות, הומלץ בשנית לעקוב אחר מצבו לשם הצעת תכנית טיפולית עבורו.

תסקיר מיום 17.1.17, מעלה כי הנאשם החל לגלות חוסר התמדה וחוסר יציבות בטיפול, כפי שבא לידי ביטוי בהגעה באיחור או באי הגעה כלל לפגישות שנקבעו עמו ולמעשה לא החל בטיפול ממשי. בשלב זה, שירות המבחן התרשם כי הנאשם מונע ממוטיבציה חיצונית שנובעת מההליך הפלילי המתנהל נגדו. למרות אלו המליץ שירות המבחן על המשך המעקב בעניינו.

בתסקיר האחרון מיום 4.4.17, דווח כי הנאשם לא מצליח לשתף פעולה כנדרש. למרות הבנתו את ההשלכות של אי

שיתוף הפעולה מצידו, חזר על דפוסיו של מניפולטיביות ותמרון בהתמודדות עם הקושי, ביטל פגישות שנקבעו איתו ומסר בדיקות שהעידו על שימוש בסמים. לפיכך לא בא בהמלצה טיפולית בעניינו של הנאשם.

חוות דעת ממונה

3. על פי הודעת הממונה על עבודות השירות מיום 30.1.18, זומן הנאשם לראיון בימים 26.10.16, 7.9.16 וכן ב- 28.1.16 אולם, הנאשם לא התייצב במועדים אלה. אשר על כן לא הוכנה חוות דעת בעניינו.

טיעוני הצדדים לעונש

4. ב"כ המאשימה בראשית טיעוניה, התייחסה לעברו הפלילי של הנאשם הכולל עבירות סמים, הסעת שוהים בלתי חוקיים ואף ריצה עונש מאסר בפועל. יש לציין בנקודה זו, כי כתב האישום תוקן רק בשל העובדה שהנאשם נשפט זה מכבר על עבירת תעבורה אותה ביצע בעת ההסעה ולבית המשפט הוגש גזר דינו של הנאשם בתיק התעבורה, בגין נסיעה ללא רישיון נהיגה וללא ביטוח (פל 10-11-2783).

המאשימה סבורה, כי לא ניתן לנתק את עבירת התעבורה מהנסיבות המחמירות של הסעת שוהים בלתי חוקיים. בעשותו כן, פגע הנאשם במספר ערכים מוגנים, וביניהם בביטחון אזרחי המדינה, בכך שפרץ את גבולות המדינה לאותם שוהים בלתי חוקיים וכן סיכן ממשו את עצמו ואת המשתמשים הדרך.

בהפנותה לפסיקה רלוונטית, טענה ב"כ המאשימה למתחם ענישה הנע בין 3 עד 18 חודשי מאסר, בנוסף למאסר על תנאי.

כמו כן, ב"כ המאשימה ביקשה לתת את הדעת לתסקיריו המרובים של הנאשם ולהזדמנויות הרבות שניתנו לו להשתלב בטיפול. למרות הצהרותיו כי הוא מעוניין להפסיק להשתמש בסם, מדובר בנאשם שהוא חסר כוחות לערוך שינוי, ועל כן נמנע שירות המבחן מלהמליץ על טיפול בעניינו. ב"כ המאשימה מעירה כי לאור השימוש בסם, הנאשם לא יוכל לבצע עבודות שירות.

ב"כ המאשימה מפנה לע"פ 617/15 רשק מונטר נ' מדינת ישראל (מיום 2.3.15), שם דחה בית המשפט העליון ערעורו של נאשם שהושתו עליו, בין היתר, 7 חודשים מאסר בגין הסעת 23 שוהים בלתי חוקיים (הורשע אף בעבירה של אי חגירת חגורת ביטחון והסעת נוסעים מעל המותר). בית המשפט המחוזי התייחס בגזר דינו לתכנון המוקדם להסעה, המניע הכלכלי ומספרם הרב של הנוסעים וקבע מתחם ענישה הנע בין 7 חודשים ועד שנה.

בנסיבות העניין, ולאור עברו של הנאשם, עותרת התביעה להשית על הנאשם מאסר בפועל שלא יפחת מ-6 חודשים, מאסר מותנה, קנס ופסילה בפועל ל-12 חודשים.

ב"כ הנאשם בטיעונו לעונש ציין את הודאתו של הנאשם ואת העובדה שבאותו עניין, נידון הנאשם בבית המשפט לתעבורה, בתיק אותו הגישה ב"כ המאשימה. כמו כן, מציין ב"כ הנאשם את השיהוי שנקטה המאשימה, בהגישה את כתב האישום כ-3.5 שנים לאחר שהוגש נגד הנאשם אותו כתב אישום בתיק תעבורה.

כמו כן, ציין הסניגור כי הנאשם התחתן ונולד לו בן, הוא עובד בעבודה מסודרת ומאז ביצוע העבירה, לא שב לבצע

עבירות נוספות. לפיכך, ביקש ב"כ הנאשם להסתפק בענישה צופה פני עתיד, במיוחד לאור העובדה שאירוע זה נידון משכבר בתיק התעבורה.

מתחם העונש ההולם

5. בהתאם לסעיף 40ב' לחוק העונשין, העיקרון המנחה בענישה הוא ההלימה, היינו יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה ונסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בקביעת מתחם העונש ההולם, על בית המשפט להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות לביצוע העבירה.

הערך החברתי שנפגע בעבירה של הסעת שב"ח הוא זכותה של המדינה להגן על ריבונותה ולקבוע את זהות הבאים בשעריה. יש להגן על תושבי המדינה מפני פוטנציאל הסיכון הביטחוני הטמון בעבירות מסוג זה, שכן המסיע אינו מודע עד תום לכוונותיהם האמיתיות של הנוסעים אותם הוא מסיע.

הערך החברתי שנפגע בעבירה של הסעת נוסעים מעל המותר הינו שלום הציבור וחשיבות הבטחת הציות לחוק.

בהתאם לסעיף 40ג' לחוק, נקבע כי בעת קביעת מתחם העונש ההולם, על בית המשפט להתחשב גם בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה. בחינת הנסיבות בביצוע העבירה שבפנינו, מעלה כי הנאשם הסיע 4 שוהים בלתי חוקיים שאין בידם אישור שהיה כדון בישראל. באותן הנסיבות, נהג הנאשם, כשהוא מסיע נוסעים במספר העולה על המצוין ברישיון הרכב.

באשר לנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה -כפי שנקבע לא אחת בפסיקה, הסעת שוהים בלתי חוקיים לישראל עלולה ליצור סיכון בטחוני ממשי, הואיל ואין המסיע יודע את זהותם וטבעם של השוהים אשר אותם הוא מסיע, ואשר לא עברו את "המסננת הביטחונית" של הגורמים הרשמיים.

בחינת הענישה הנוהגת מעלה כי במקרים של הסעת שב"ח הוטלו על נאשמים עונשים הנעים בין מאסר מותנה לבין מאסרים למספר חודשים, שאפשר שירוצו בדרך של עבודות שירות, בצירוף ענישה נלווית, לרבות פסילת רישיון. בחינת הפסיקה בעבירות של הסעת שב"ח בנסיבות מחמירות, מעלה כי בגין עבירה זו הוטלו עונשי מאסר הנעים בין מאסר למשך מספר חודשים, שאפשר כי ירוצו בדרך של עבודות שירות ועד עונשי מאסר לתקופות ממושכות מאחורי סורג ובריח.

בנקודה זו, יש לציין כי ברע"פ 3674/04 מוחמד אבו סאלם נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 12.2.06) נקבע כך:

"מדיניות הענישה הראויה בעבירות על חוק הכניסה לישראל נוטה בחוזקה אל- עבר הטלת עונש של מאסר בפועל, אלא שמדיניות זו תולה עצמה בנסיבותיו המיוחדות של כל מקרה ומקרה, והעונש שיושג על עבריון חייב להולם את נסיבותיו המיוחדות של המקרה ושל העבריון הספציפי . . . משקל רב יש ליתן, כמובן, לנסיבות ביצוע העבירה ולמניעיו של העבריון, ובייחוד נתחשב בסיכון שיצר הנאשם לשלום הציבור. כך, למשל, פלוני שבעצימת עיניים הסיע אדם זר משטחי האזור אל תוך ישראל, נוטל על עצמו סיכון רב שכן אין לו כל ערובה כי הנוסע אינו נושא עימו מטען חבלה. פלוני יישפט אפוא לחומרה ומדיניות הענישה תיושם עליו במלואה".

ב ע"פ 617/15 רשק מונטר נ' מדינת ישראל (מיום 2.3.15) נכתב:

"חטאם של המסיעים עולה על חטאם של השוהים הבלתי חוקיים, שכן חוטאים הם ומחטיאים את הרבים, ומכאן גישת המחוקק שהחמירה עמם".

העונש המתאים

6. בהתאם לסעיף 40יא' לחוק העונשין, בגזירת העונש המתאים לנאשם, יש להתחשב גם בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, עליהן ניתן ללמוד מטיעוני הצדדים ומתסקירי שירות המבחן. במסגרת זו יש לתת את הדעת לנסיבות הבאות:

הנאשם, בן 35 נשוי ואב לבן, הודה בביצוע העבירות המיוחסות לו בכתב האישום המתוקן ונטל אחריות ראשונית על ביצועו.

הנאשם בעל עבר פלילי בעבירות סמים, הסעת שבחיים ואף ריצה עונש מאסר בפועל.

כמו כן, ניתן ללמוד מהמקרה שבפנינו, כי הנאשם סבר שבכך שהתנהלו כנגדו הליכים בתיק התעבורה, סיים לתת דין וחשבון, ולא היה מודע לכך שיוגש כתב אישום נוסף המייחס לו גם עבירות של הסעה. בטיעונו לעונש, טוען הסניגור לשיהוי של כ-3.5 שנים בהגשת כתב אישום, נקודה המחזקת את תפיסת הנאשם בסיומו לעמוד לדין.

במסגרת תיק התעבורה, הורשע הנאשם ונגזר דינו בשל עבירות שביצע באותו יום שביצע עבירות נשוא דיון זה.

לנאשם נערך תסקיר מרכזי ולאחריו מספר רב של תסקירים משלימים על מנת שתהא לבית המשפט התמונה המלאה, ככל הניתן, על הנאשם, בעת גזירת עונשו. הנאשם לא עמד בדרישות השירות, ולא פעם ביטל פגישות, והתייחס בחוסר הבנה עמוקה להליך המשפטי המתנהל כנגדו.

איני יכול שלא לציין את התנהלותו הבלתי אחראית של הנאשם הן באי התייצבותו למספר לא מבוטל של דיונים והן לראיונות בפני הממונה על עבודות שירות ובפני שירות המבחן. חלוף הזמן מאז הדיון הראשוני הוא כל כולו בשל הזלזול הרב של הנאשם בהליכים שנקבעו בעניינו.

7. לאחר שנתתי דעתי לכלל הנתונים שפורטו לעיל, ראיתי לדונו לעונשים הבאים:

1. מאסר בפועל לתקופה של 3 חודשים. הנאשם יתייצב לריצוי עונשו ביום 6.5.18 בשעה 8:30 בבית המעצר "ניצן" ברמלה.

2. 6 חודשי מאסר אשר אותם לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור תוך שנתיים מהיום על כל עבירה לפי סעיף 12 לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952.

3. 3 חודשי פסילת רישיון בפועל. הפסילה תיכנס לתוקף מייד לאחר שחרורו מהכלא.

העתק נשלח לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

עמוד 5

4. פסילת רישיון על תנאי למשך 6 חודשים והתנאי הוא שבמשך שנתיים מהיום לא יעבור כל עבירה לפי חוק הכניסה לישראל.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום.

ניתן היום, 25.3.2018, במעמד ב"כ המאשימה עוה"ד דניאל זוהר, הנאשם וב"כ עוה"ד מוחמד חאג' יחיא.